

23.10.2023

Asia/2

§ 613

Sopimus Helsingin yliopiston Max Planck -instituutin tukemisesta vuosina 2023–2028

HEL 2023-008871 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi liitteenä olevan sopimuksen Helsingin yliopiston Max Planck -instituutin tukemiseksi vuosille 2023–2028.

Sopimuksen myötä kaupungille syntyvät kokonaiskustannukset ovat 500 000 euroa jakaantuen seuraavasti: 48 224 euroa vuonna 2023, 98 188 euroa vuonna 2024, 99 964 euroa vuonna 2025, 101 774 euroa vuonna 2026, 103 626 vuonna 2027 ja 48 224 vuonna 2028. Kustannukset maksetaan talousarvion kohdalta 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat, projekti 10402010080318 Max Planck. Määrärahat osoitetaan kaupunginkanslian strategiaosaston käytettäväksi.

Lisäksi kaupunginhallitus kehotti strategiajohtajaa allekirjoittamaan sopimuksen ja oikeutti strategiajohtajan tekemään siihen tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Cantell, kaupunkitietopäällikkö, puhelin: 09 310 73362
timo.cantell(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhteistyösopimus Max Planck -keskuksen rahoittamisesta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Sopimuksen osapuolet

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

23.10.2023

Asia/2

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkistrategiassa korostetaan tiedolla johtamisen tärkeyttä ja korkeakoulujen kanssa tehtävän yhteistyön merkitystä. Yksi keskeinen tavoite on, että helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat. Yhteistyö Helsingin yliopistoon perustettavan Max Planck -instituutin kanssa edesauttaa näiden tavoitteiden toteutumista ja kaupungin uudistumista.

Tieteellisen väestötutkimuksen tuottama tieto on hyödyllistä sekä palvelujen kehittämisessä että päätöksenteon tukena. Terveyden eriarvoisuuden parempi ymmärtäminen on myös kansan- ja kaupunkitaloudellisesti merkittävää, sillä se vaikuttaa esimerkiksi terveydenhuollon kustannuksiin ja menetettyihin työvuosiin.

Jotta tavoitteet näihin teemoihin liittyvien vaikuttavien ja resurssitehokkaiden keinojen löytymiseksi täyttyisivät, tarvitaan päätöksien taustalle jatkuvasti uutta tietoa hyvinvoinnista, eriarvoisuudesta ja näiden syistä.

Helsinki tukee instituutin toimintaa yhteistyössä Espoon ja Vantaan kaupunkien kanssa.

Max Planck -keskus on Helsingin yliopiston väestötutkimuksen yksikön ja Rostockin Max Planck väestöntutkimuksen instituutin (MPIDR) yhteistyöhanke. Yhteiset tutkimuskeskukset ovat saksalaisen Max Planck -säätiön kansainvälistymistavoitteiden lippulaivahankkeita. Tällä hetkellä Max Planck säätiö rahoittaa 21 keskusta eri tieteenaloilla esimerkiksi Yhdysvalloissa (Harvard, Princeton, Yale), Isossa-Britanniassa (Cambridge, University College London) ja Ranskassa (Sciences Po). Keskuksat edistävät oman alansa huippututkimusta ja tähtäävät uraauurtavan perustutkimuksen kautta merkittävään vaikuttavuuteen.

Helsingin Yliopiston Max Planck -keskuksen toimintaan liittyvää yhteistyötä ja rahoitusta koskevan sopimuksen tarkoituksena on mahdollistaa erityisesti kaupunkiympäristöjä ja metropolialueen kaupunkeja koskeva tutkimus. Sen kohteena ovat ihmisen koko elinkaari ja ylisukupolvinen tieto sekä terveyden ja hyvinvoinnin alueellinen jakautuminen. Tutkimuskohteet on rakennettu kaupunkien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta ja niissä huomioidaan erityisesti kaupunkiväestön osalta relevantit väestön terveyteen liittyvät kysymykset.

Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunkien rahoitus Max Planck -keskuksen alueelliselle väestötieteelliselle tutkimukselle, sekä nuorten mielenterveyden ja ikääntyvän väestön pitkäaikaisen hoivan tutkimukselle on yhteensä 1 000 000 euroa vuosille 2023–2028 asettuvan 5-

vuotiskauden aikana. Vuosittaiset rahoitusosuudet on kuvattu alla olevassa taulukossa. Summissa on huomioitu indeksikorotukset.

	2023 syksy	2024	2025	2026	2027	2028 kevät	Yhteensä
Helsinki	48224	98188	99964	101774	103 626	48224	500000
Espoo	24113	49093	49981	50888	51 813	24112	250000
Vantaa	24113	49093	49981	50888	51 813	24112	250000
Yhteensä	96450	196374	199926	203550	207 252	96 448	1 000 000 euroa

Yhteistyölle perustetaan Max Planck -keskuksen yhteiskunnallinen ohjausryhmä. Ohjausryhmään kuuluu yksi jäsen jokaisesta kaupungista (Espoo, Helsinki, Vantaa). Ohjausryhmän puitteissa kaupungeilla on mahdollisuus osallistua lähemmin tutkimusprosessiin.

Pääkaupunkiseudun yhteistyön puitteissa on myös mahdollisuus hyödyntää jo olemassa olevia yhteistyörakenteita kaupunkien ja Helsingin yliopiston välillä (esimerkiksi Urbaria) sekä tarvittaessa koota pienempiä temaattisia työryhmiä tutkimuksen ympärille. Hankkeen policy-koordinaatio sekä luo uusia että vahvistaa jo olemassa olevia verkostoja, jotka mahdollistavat tutkimustiedon liikkumisen osaksi päätöksenteon mekanismeja.

Valtiontukiarviointi

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka väärin tai uhkaa väärin kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Euroopan komission tiedonannon mukaan valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaajana on yritys, jolla tarkoitetaan oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta riippumatta taloudellista toimintaa harjoittavaa yksikköä. Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluita tarjotaan markkinoilla (komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01, kohdat 6 - 12).

Komission tiedonannon mukaan julkista koulutusta, joka järjestetään valtion rahoittaman ja valvoman kansallisen koulutusjärjestelmän puitteissa, voidaan pitää muuna kuin taloudellisena toimintana. Unionin tuomioistuimien on katsonut, että perustaessaan ja pysyttäessään tällaisen

23.10.2023

Asia/2

julkisen koulutusjärjestelmän, joka saa yleensä rahoituksensa julkisista varoista eikä oppilailta tai heidän vanhemmiltaan, valtio ei pyri harjoittamaan voittoa tuottavaa toimintaa, vaan se suorittaa yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja koulutuksellisia tehtäviään väestöään kohtaan (komission tiedonanto valtioneuvoston päätöksestä 2016/C 262/01, kohta 28). Komissio on tiedonannossaan katsonut, että tietyt yliopistojen ja tutkimusorganisaatioiden toiminnot eivät kuulu valtioneuvoston päätöksen piiriin. Tämä koskee niiden ensisijaisia toimintoja, jollaisia ovat erityisesti riippumattoman T&K-toiminnan harjoittaminen tiedon lisäämiseksi ja ymmärryksen parantamiseksi, yhteistyöhön perustuva T&K-toiminta mukaan luettuna, sekä tutkimustulosten levittäminen (komission tiedonanto valtioneuvoston päätöksestä 2016/C 262/01, kohta 31).

Rahoitus kohdistuu Helsingin yliopistolla toteutettavaan väestötieteelliseen tutkimukseen, sekä nuorten mielenterveyden ja ikääntyvän väestön pitkäaikaisen hoivan tutkimiseen. Komission tiedonannon edellä todettujen kohtien perusteella kyse ei ole taloudellisesta toiminnasta, eikä myönnettävään rahoitukseen siten sisälly SEUT 107(1) artiklan mukaisista valtioneuvoston päätöksistä.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Cantell, kaupunkitietopäällikkö, puhelin: 09 310 73362
timo.cantell(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhteistyösopimus Max Planck -keskuksen rahoittamisesta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Sopimuksen osapuolet

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1

Tiedoksi

Kanslia